

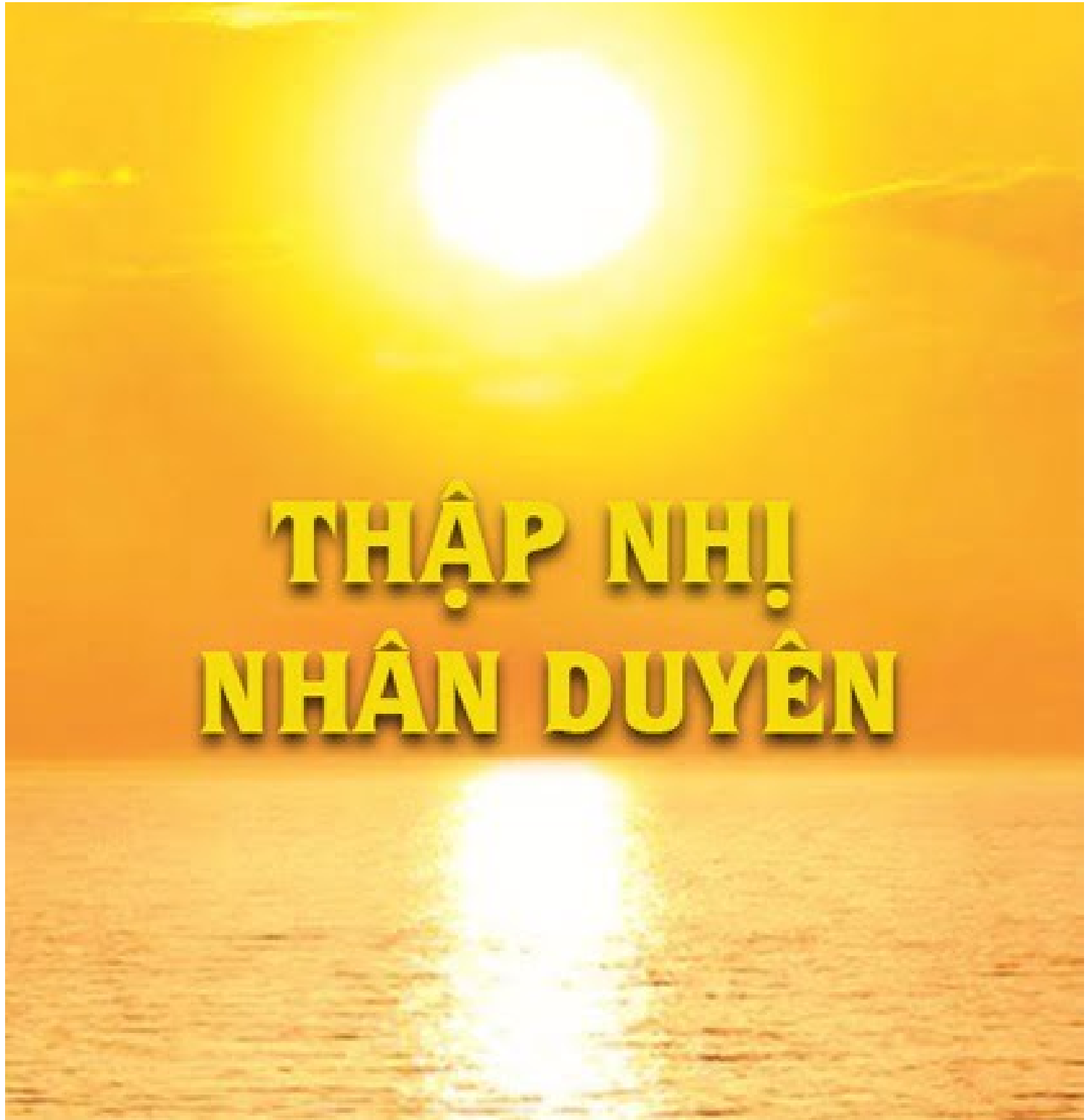
TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU

PHẬT HỌC

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM

ISSN: 2734-9195

THẬP NHỊ NHÂN DUYÊN

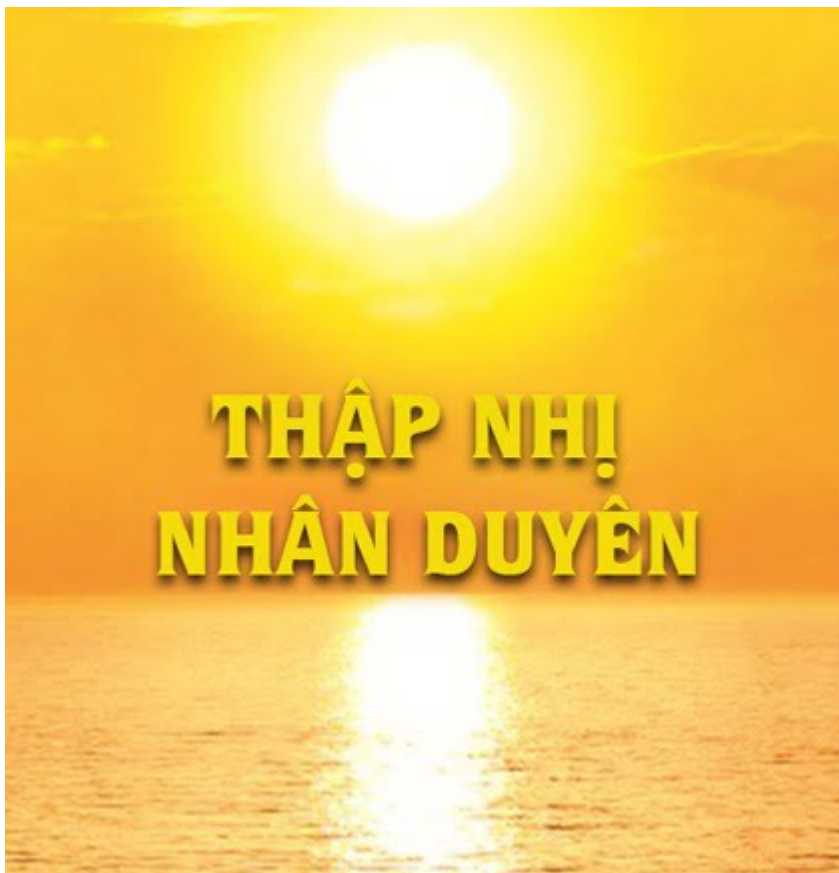

Trưởng lão Thích Thông Lạc

Trích: **Mười hai cửa vào đạo**

Muốn hiểu rõ 12 nhân duyên, bắt đầu chúng ta tìm hiểu nguyên nhân nào sinh ra ưu bi, sầu khổ, bệnh tử của con người. Ở đây nói nguyên nhân tức là nói duyên nào sinh ra sự đau khổ của con người. Con người đau khổ không phải tự nhiên mà có đau khổ.

Cho nên, đức Phật đã thấy rõ điều này, nên Ngài mới dạy cho chúng ta bài pháp 12 nhân duyên để chúng ta hiểu cuộc đời này không có cái gì xảy ra mà tự nhiên. Mọi sự xảy ra đều có duyên cả. Hễ có duyên này đến thì trước đó phải có một duyên khác. Ví dụ: Hiện giờ thân đang bệnh khổ thì chúng ta biết ngay trước khi bệnh khổ là do chúng ta có đời sống nhà cửa, của cải, tài sản, ăn uống và chung sống với mọi người. Như vậy là do duyên **SINH** mà có **U U BI SẦU KHỔ** và **BỆNH CHẾT**.

Muốn hiểu rõ điều này chúng ta hãy lắng nghe đức Phật trả lời những câu hỏi của tu sĩ ngoại đạo KASSAPA,

“Kassapa hỏi:

- Thưa Tôn giả Gotama, có phải khổ do tự mình làm ra không?

Đức Phật trả lời:

- Không phải vậy.

- Thưa Tôn giả Gotama, có phải khổ do người khác làm ra không?

Đức Phật trả lời:

- Không phải vậy.

- Thưa Tôn giả Gotama, có phải khổ do mình, do người khác làm ra không?

Đức Phật trả lời:

- Không phải vậy.

- Thưa Tôn giả Gotama, có phải khổ do tự nhiên sinh ra không?

Đức Phật trả lời:

- Không phải vậy.

- Thưa Tôn giả Gotama, có phải khổ không có không?

Đức Phật trả lời:

- Không phải khổ không có, khổ có, Kasapa ạ!

- Như vậy, Tôn giả Gotama không biết, không thấy khổ.

Đức Phật trả lời:

- Không phải ta không biết khổ, không thấy khổ, Ta biết khổ, Ta thấy khổ”.

(42 Tương Ưng tập 2)

Thông thường ai cũng hiểu rằng: **Người ta đau khổ là do tự mình làm cho mình đau khổ hoặc do người khác. Thế mà ở đây đức Phật không chấp nhận KHỔ do mình do người khác làm. Vậy khổ này do cái gì làm ra đây?**

Chúng ta hãy bình tĩnh lắng nghe, đức Phật sẽ lần lượt chỉ dạy tường tận một thế giới quan tập khởi **KHỔ** của loài người. Nếu không học Phật thì không thể nào chúng ta biết. Nhờ có giáo lý đức Phật nên chúng ta mới hiểu khổ từ đâu mà có, không phải do chúng ta hay do người khác làm khổ. Vậy khổ do đâu mà có, chúng ta hãy kiên nhẫn chờ đợi rồi lần lượt sẽ hiểu những gì đức Phật dạy, rất rõ ràng và cụ thể.

Trưởng lão Thích Thông Lạc

Trích: **Mười hai cửa vào đạo**